

Motion till riksdagen 2013/14:Ju400

av **Christer Engelhardt m.fl. (S)**

Uppdrag och ersättning för nämndemän

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om uppdraget som nämndeman samt om att följa upp effekterna av förändringarna av den ekonomiska ersättningen för nämndemän.

Motivering

Nämndemännen i våra svenska domstolar fyller en mycket viktig funktion och det är viktigt att nämndemannakåren är allsidigt sammansatt med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke.

Vid en kartläggning som Justitiedepartementet genomfört har synpunkter framförts om behovet av att föryngra nämndemannakåren och att bredda rekryteringen. De frågor som Nämndemännens Riksförbund (NRF) lyfter om såväl ersättning som tjänstgöringsmöjligheter anser vi vara viktiga att beakta.

Nämndemännens ekonomiska ersättning vid de svenska domstolarna har varit ett ämne för diskussion under många år. Ersättningen har upplevts som alltför låg och har därmed bidragit till bristande allsidighet i sammansättningen av nämndemannakåren, inte minst i fråga om ålder. Därför var höjningen av arvudet från 300 kr till 500 kr per förhandlingsdag, som trädde i kraft i januari 2007, mycket välkommen. Men samtidigt införde den borgerliga regeringen halvdagsersättning, där den praktiska hanteringen blev en överraskning.

Många nämndemän ställer sig frågande till den tillämpning som görs med halvdagsarvode upp till 3 timmar kombinerat med en rekommenderad förhandlingstid på 6 timmar, detta mot bakgrund av att det inte alls är ovanligt med förhandlingsdagar som pågår betydligt längre än så.

Vid tjänstgöring under 3 timmar utgår halvdagsersättning på 250 kr, vilket är en sänkning jämfört med tidigare regler. Aktiva nämndemän blev självfal-

Fel! Okänt namn på

let mycket besvikna då de blev varse att den faktiska ersättningen sänktes vid halvdagstjänstgöring.

Den som förlorar arbetsinkomst ska självfallet ersättas för hela den förlorade förtjänsten. De nu gällande reglerna medför att rekryteringsunderlaget för nämndemän minskar. På sikt kan tillämpning av arvoden till nämndemän riskera att motverka den positiva effekt som höjningen av arvodet förväntades ge i fråga om rekrytering av nämndemän.

NRF har också lyft frågan om att ersättning för tjänstgöring exempelvis efter klockan 19.00 inte renderar övertidsbetalning. NRF anser att extra ersättning utgör en viktig fråga för diskussion med Domstolsverket.

Likaså anser NRF att de långa reseavstånden för många nämndemän inte heller ska innebära minskad tjänstgöring. Sammanslagningar av domstolar har inneburit långa avstånd till domstolen för vissa nämndemän. Det är viktigt att nämndemän inte väljs bort på grund av problematiken med avståndet och det är därför viktigt att nämndemännen i ett upptagningsområde kallas ungefär lika ofta; om så inte är fallet blir demokratin lidande.

Stockholm den 30 september 2013

Christer Engelhardt (S)

Carina Hägg (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Hans Ekström (S)

Hillevi Larsson (S)

Jörgen Hellman (S)

Kerstin Engle (S)

Per Svedberg (S)

Suzanne Svensson (S)

Thomas Strand (S)

Maria Stenberg (S)

Cecilia Dalman Eek (S)

Gunnar Sandberg (S)

Hans Hoff (S)

Johan Andersson (S)

Karin Åström (S)

Krister Örnfjäder (S)

Peter Jeppsson (S)

Sven-Erik Bucht (S)

Åsa Lindestam (S)

Kent Härstedt (S)